

PARADOX

ФРАНК
ШЕЦИНГ

ПАСАЖЪТ

ФРАНК ШЕЦИНГ

ПАСАЖЪТ

Съфинансиран от програма
„Творческа Европа“
на Европейския съюз

ФРАНК ШЕЦИНГ

ПАСАЖЪТ

Превод от немски

Надежда Бояджиева

P > R < D O X

Originally published in the German language as “Der Schwarm”
by Frank Schätzing
© 2004, Verlag Kiepenheuer & Witsch GmbH &
Co. KG, Cologne/ Germany

© Надежда Бояджиева, превод
© Петя Давидкова, художествено оформление на корицата
© Издателство „Парадокс“, София, 2022

ISBN: 978-954-553-414-0

*Любов, по-дълбока от океана.
За Сабина*

хишук иш ц'авалк
Племето Нуу-ча-нулт, остров Ванкувър

ПРОЛОГ

14 януари

Хуанчако, Перуанският бряг

Тази сряда беше съдбоносна за Хуан Нарцисо Уканян, но никой не го забеляза.

В глобален мащаб за това се разбра едва няколко седмици по-късно, като името на Уканян изобщо не се спомена. Той беше просто един от многото. Ако тогава някой го беше попитал за случилото се през онази ранна утрин, то той щеше да се удиви от сходството на събитията, случили се по едно и също време по цялото земно кълбо. И тъкмо заради наивния светоглед на рибаря неговият разказ вероятно щеше да разкрие редица сложни взаимовръзки, станали очевидни едва по-късно. Но нито Хуан Нарцисо Уканян, нито Тихият океан по крайбрежието на Хуанчако в перуанския север разкриваха нещо. Уканян мълчеше като рибите, които беше ловил през целия си живот. Когато той се появи отново като част от статистиката, събитията бяха навлезли в нова фаза и всякакви данни за неговото местонахождение вече бяха от второстепенно значение.

Още повече, че дори и преди 14 януари никой не се интересуваше особено от него, че и от притесненията му.

Поне така си мислеше Уканян. Той не одобряваше факта, че през годините Хуанчако се беше превърнал в международен морски курорт. Туристите смятаха за нормално местните да ходят на риболов със старомодни тръстикови лодки, но той не печелеше нищо от това. Старомодното по-скоро беше, че те изобщо излизаха на риболов. Повечето от неговите сънародници припечелваха по преработвателните фабрики на траулерите или при производителите на рибно брашно и масло, благодарение на които, въпреки намаляващия улов, Перу продължаваше да е сред водещите риболовни нации в света наред с Чили, Русия, САЩ и основните азиатски държави. Въпреки Ел Ниньо, Хуан-

чако се разрастваше във всички посоки и последните природни резервати бяха безсъвестно пожертвани, за да отстъпят на върволиците от хотели. Накрая някак си всички печелеха. Всички освен Уканян, комуто беше останала почти само една лодчица, неговото кабалито¹, или „конче“, както едно време очарованите конкистадори наричали своеобразната конструкция. Но както изглеждаше, скоро и кабалитос щяха да изчезнат.

Новото хилядолетие явно беше решило да се отърве от Уканян.

Той вече беше започнал да губи ориентир. От една страна се чувстваше наказан от Ел Ниньо, който открай време върхлиташе Перу и срещу което Уканян беше безпомощен; от природозащитниците, чиито приказки за прекомерния улов на риба и изсичането на горите караха политиците да търсят виновници в лицето на собствениците на риболовни кораби, докато накрая не се усетиха, че виновни са самите те. После пък фокусът им се насочи към Уканян, който нямаше вина и за екологичната катастрофа. Той не беше искал нито плаващите фабрики, нито японските и корейските траулери, които само чакаха да докопат местната риба в разрешената зона от 200 мили. Уканян нямаше вина за нищо, но вече сам не си вярваше. Това беше другата страна на нещата – той започна да изпитва вина. Да не би лично той да вадеше милионите тонове риба тон и скумрия от океана?

Уканян беше 28-годишен и беше един от последните представители на неговия вид. Всичките му пет по-големи братя работеха в Лима. Те го мислеха за глупак, задето ходеше на риболов с лодка, наподобяваща първобитен сърф, и се надяваше напразно паламудът и скумрията да клъвнат сред морската пустош. Казваха му да не чака писмо от умрял. Но той се безпокоеше повече за живота на баща си, който, въпреки че приближаваше седемдесетте, всеки ден излизаше в морето. Поне допреди

¹ Cabalito de totora – тръстиков плавателен съд, използван от перуанските рибари от 3000 години. – *Бел. прев.*

няколко седмици. Сега вече старият Уканян не ходеше на риболов. Лежеше на легло със странна кашлица и петна по лицето и, изглежда, бавно губеше разсъдък си. Но Хуан Нарцисо се надяваше да успее да поддържа стареца жив, като продължаваше да поддържа семейната традиция.

Прадедите на Уканян, Юнга и Моче, са използвали тръстикови лодки преди повече от хиляда години, още преди да пристигнат испанците. Те се заселили по крайбрежието от крайния север чак до долу в местността на днешния град Писко и са снабдявали могъщата столица Чан Чан с риба. Тогава теренът е бил покрит с *wachiques*, крайбрежни блатата, захранвани от подземни сладководни извори. Уканян и другите останали рибари все още използваша буйната тръстикова растителност, за да плетат своите кабалитос, също както са правели предците им. За това се изисквали сръчност и вътрешно спокойствие. Конструкциите били уникални – с дължина от три до четири метра, с изострен и извит нагоре нос, и леки като перце, тези тръстикови снопчета на практика не могли да потънат. Едно време хиляди от тях са порели вълните на крайбрежието, наричано тогава „Златната рибка“, защото дори и в лоши дни уловът бил по-щедър, отколкото сега рибари като Уканян биха могли да си представят и в най-смелите си мечти.

Но блатата също изчезнали, а покрай тях – и тръстиката.

Поне Ел Ниньо бил предсказуем. На всеки няколко години по Коледа пасатните ветрове отслабвали и това водело до затопляне на иначе студеното океанско течение Хумболт и до намаляване на хранителните вещества. Така скумрията, паламудът и сардините изчезвали, защото нямали какво да ядат. Затова прадедите на Уканян нарекли феномена Ел Ниньо, или в превод „младенецът“. Понякога младенецът се задоволявал с това само малко да разбунтува природата, но на всеки четири-пет години изпращал такова Божие наказание, сякаш искал да заличи хората от лицето на Земята. Всеки път вихрушките, до тридесет пъти по-силните приливни дъждове и убийствените кални лави-

ни вземали стотици жертви. Ел Ниньо идвал и си отивал, както винаги. Хората не го понасяли, но някак си се справяли. Обаче откакто тихоокеанските богатства не попадали вече в рибарските мрежи, в чиито отвори можели да се поберат дванадесет джъмбо джета, даже и молитвите не помагали.

Може би, мислел си Уканян, докато течението люшкало лодката му, наистина съм глупав. Глупав и виновен. Всички сме виновни, защото се доверихме на един християнски светец, който не прави нищо нито против Ел Ниньо, нито против риболова, нито против международните спогодби.

Преди, мислеше си той, в Перу имахме шамани. Уканян беше чувал за находките на археолозите в старите предколумбийски храмове близо до град Трухильо, точно зад лунната пирамида. Там бяха намерени деветдесет скелета на пребити или намушкани с кинжал мъже, жени и деца. В отчаян опит да спрат потопа през 560-та година преди новата ера висшите духовници пожертвали живота на деветдесет човека и Ел Ниньо изчезнал.

Кой трябваше да бъде пожертван сега, за да се спре прекомерният риболов? Уканян потрепери от собствените си мисли. Беше добър християнин. Обичаше Иисус Христос и Св. Петър – покровителят на рибарите. Не пропускаше нито един Петровден, когато дървената статуя на светеца обикаляше в лодка от село на село. И все пак! Сутрин всички отиваха на черква, но вечер пламтяха истинските огньове.

Шаманството процъфтяваше. Но кой ли господ можеше да помогне, когато дори и младенецът твърдеше, че не е виновен за нещастieto на рибарите? Той беше отговорен само за природните стихии, а за всичко останало вина имаха политиците и лобистите.

Уканян погледна небето и запремига. Днес обещавахе да бъде хубав ден.

В момента Северозападно Перу изглеждаше като пощенска картичка. Дни наред на небето нямаше и облаче. Сърфистите още спяха. Преди около половин час, още преди изгрев слънце,

Уканян беше подкарал кабалитото си по меките морски вълни заедно с дузина други рибари. Сега слънцето се показва бавно иззад мъгливите планини и обагри морето в пастелни тонове. Само допреди малко морската шир имаше сребрист цвят, който премина в нежно синьо. На хоризонта се очертаха силуетите на огромни товарни кораби, поели курс към Лима.

Равнодушен към красотата на пропукващата се зора, Уканян се пресегна назад и измъкна традиционната червена мрежа на перуанските рибари – *Calcal* – дълга няколко метра и осеяна с различни по големина кукички. Той огледа внимателно фино преплетените нишки и клекна върху лодчицата. Лодките кабалито нямаха вътрешни помещения със седалки, но на кърмата имаше достатъчно място за екипировка и мрежи. Греблото му лежеше пред него. Традиционните гребла, направени от разделена на две тръстика от град Гуаякил¹, вече не се използваша в Перу. Греблото принадлежеше на баща му. Хуан Нарцисо го беше взел със себе си, за да може старецът да усети силата, с която то пореше водите. Откакто баща му се разболя, Хуан всяка вечер слагаше греблото до стария мъж и полагаше дясната му ръка отгоре, за да може той да го почувства – продължението на традицията, смисъла на живота му.

Надяваше се баща му да усеща какво докосва. Той вече не разпознаваше сина си. Уканян приключи с инспекцията на лодката си. Той я беше прегледал още на сушата, но мрежите бяха скъпи и трябваше да се внимава с тях. Ако я загубеше, това означаваше край за него. Уканян може и да беше от страната на губещите при разпределението на оставащите ресурси на Тихия океан, но нямаше никакво намерение да проявява немарливост или пък да се пропие. Не можеше да понася погледите на отчаяните рибари, които оставяха лодките и мрежите си да гният.

¹ Гуаякил – на испански: Guayaquil, е най-големият и най-населен град в Еквадор. – Бел. прев.

Уканян знаеше, че за него щеше да бъде фатално да срещне този поглед в огледалото.

Той се огледа. Флотата от малки кабалитос, която беше потеглила с него тази сутрин, се беше разпростряла навред от двете му страни на повече от километър от брега. Днес „кончетата“ не подскачаха нагоре-надолу, както друг път. Почти нямаше вълнение. През следващите часове рибарите щяха да застинат тук в очакване – някои търпеливо, други примирено. През това време бяха надошли и по-големи дървени лодки и един траулер, който мина покрай тях и пое към открито море. Уканян видя колебливо как мъжете и жените един подир друг спускаха мрежите си във водата, внимателно завързвайки ги за лодките с въжета. По водата се носеха кръгли шамандури, червенеейки на повърхността. Уканян знаеше, че и той трябва да прави също като другите, но се замисли за отминалите дни и продължи само да ги гледа.

Няколко сардини. Това беше всичко.

Погледът му проследи как траулерът се отдалечава. Ел Ниньо дойде и тази година, но беше сравнително по-безобиден. В такива случаи ураганът показваше и другото си лице – благосклонно и усмихнато. Примамени от приятните температури, големи жълтоперести риби тон и акули чук се заблуждаваха по течението Хумболт, където обикновено им беше студено. След това се озоваваха на Коледната трапеза. По-малките риби попадаха в устите на по-големите, вместо в рибарските мрежи, но човек не можеше да има всичко. Който отидеше по-навътре в морето в дни като днешния, имаше добри шансове да занесе голям екземпляр вкъщи.

Вятърничави мисли. Кабалитос не можеха да отиват толкова надалече. Те понякога се осмеляваха да навлязат вкупом на десетина километра. Кончетата устояваха и на силно вълнение, като просто се носеха на гребена на вълните. Проблемът беше течението. Освен това, когато беше бурно и духаше от сушата към морето, човек имаше нужда от здрави мускули, за да добере лодката си до брега.

Някои не успяваха да се върнат.

Уканян седеше неподвижно с изправен гръб върху плетената тръстика. В ранни зори започваше бдението за пасажите, които и днес нямаше да дойдат. Той оглеждаше океанската шир за траулера. По едно време за него беше лесно да си намери работа на някой от големите кораби или във фабриките за рибено брашно, но сега вече не. След опустошителните Ел Ниньос в края на деветдесетте дори и фабричните работници бяха загубили работата си. Големите пасажи от сардини повече не се завърнаха.

Какво да прави? Той просто не можеше повече да си позволи нито ден без улов.

Можеш да учиш сенъоритите да карат сърф.

Това беше алтернативата. Да се хване на работа в един от безбройните хотели, под чиято сянка се беше сгушил Хуанчако. Да примамва туристи. Да носи смешно жакетче и да бърка коктейли. Или да забавлява разглезени американки на сърф, на водни ски и после в леглото.

Но баща му щеше да умре в деня, в който Хуан скъсаше връзката с миналото. Дори вече да не беше на себе си, старецът сигурно усещаше, че най-малкият му син е загубил надежда.

Уканян сви юмруци, така че бялото на кокалчетата му изпъкна. После взе греблото и с все сили решително се отправи подир отминалия траулер. Движенията му бяха ядовити и резки. С всяко загребване на греблото той се отдалечаваше от останалите. Напредваше бързо. Той знаеше, че днес няма от какво да се страхува – нито от внезапни мощни вълни, нито от мъртво вълнение, нито пък от силен североизточен вятър, които да застрашат връщането му. Ако днес не поемеше този риск, то нямаше да го направи никога повече. В дълбините все още имаше риба тон, паламуд и скумрия, но те не бяха само за траулера. Бяха и за него.

Дълго след това спря и погледна назад. Хуанчако изглеждаше по-малък с неговите тесни къщички. Навред имаше само

вода. Никакви кабалитос не го бяха последвали. Малката флотилия беше останала доста назад.

– Преди в Перу имахме пустиня, беше казал баща му. – Тази във вътрешността. Сега вече имаме две. Втората е морето пред дверите ни. Превърнахме се в пустинници, които се страхуват от дъжда.

Той все още беше твърде близо до брега.

Докато Уканян продължаваше силно да гребе, вярата му се възвърна. Той изпадна почти в еуфория. Представи си как пори водата върху кончето си и гребе ли, гребе натам, където под повърхността се стрелкаха хиляди сребристи гърбове и образуваха каскади от слънчева светлина, и където сивите гърбици на китовете се надигаха над водата и рибите меч подскачаха. Греблото му пляскаше ритмично и го отнасяше далеч от смрадта на предателството. Ръцете на Уканян се движеха от само себе си, и когато той най-сетне пусна греблото и погледна пак назад, от рибарското селище беше останал само един тумбест силует, заобиколен от блестящите бели точки на постоянно разрастващата се съвременна плесен – хотелите.

Уканян се притесни. Никога не се беше осмелявал да отиде толкова навътре. Не и с кабалитото. Едно е да имаш греди под краката, и съвсем друго, да седиш върху тясно и заострено тръстиково снопче. В утринната мъгла беше трудно да се каже, но Хуанчако беше вече поне на дванадесет километра от брега, ако не и на повече.

Беше сам.

Уканян замръзна за миг. Той се помоли на Св. Петър да го върне жив и здрав въкъщи и да напълни лодката му с риби. После вдиша дълбоко от соления сутрешен въздух, извади мрежата и бавно я спусна във водата. Накиченият с кукички Calcal постепенно изчезна в прозрачните дълбини и само червената шамандура остана да плава до кабалитото.

Какво толкова? Времето беше хубаво и освен това Уканян много добре знаеше къде се намира. Недалеч един масив от вка-

менена лава се издигаше над морското дъно като малък зъбер. Върховете му достигаха точно под водната повърхност. По него се бяха заселили морски анемони, миди и раци. В процепите и в кухините му живееха многобройни рибки. Но тук идваха да ловуват и по-големи екземпляри. За траулерите беше опасно да идват насам, тъй като можеха да се разбият на острите скални ръбове. Освен това тук нямаше достатъчно риба.

Обаче за един смел рибар щеше да стигне предоволно.

Уканян се усмихна за първи път днес. Лодката се клатушкаше напред-назад. На това място вълните бяха малко по-големи, отколкото в близост до брега, но той все още се чувстваше удобно на тръстиковия си сал. Той разтегна крайници и запремига на бледо-жълтото слънце, изгряло над планините. След това отново взе греблото и с няколко гребвания насочи кабалитото си към течението. Той приклепна и се подготви да гледа как в следващия час шамандурата ще се поклаща малко по-нататък от лодката.

След малко по-малко от час той улови три паламуда. Тлъстите и лъщящи парчета лежаха на кърмата на кабалитото.

Уканян ликуваше. Това беше повече, отколкото той беше хванал през последните четири седмици. Всъщност вече можеше да се връща, но така и така беше тук, можеше да почака и още. Денят беше започнал чудесно. Вероятно щеше да завърши още по-добре.

Освен това той разполагаше с цялото време на света.

Докато кабалитото бавно се люшкаше покрай скалите, той поотпусна мрежата и видя как шамандурата отскочи. Погледът му постоянно оглеждаше повърхността за по-светли петна на местата, където скалите се подаваха над водата. Трябваше да стои настрана, за да не повреди мрежата. Той се прозя.

Почувства леко дръпване по въжето.

След малко шамандурата изчезна в разплисканата вода. После тя пак изплува, затанцува щуро насам-натам и отново беше повлечена надолу.

Уканян грабна въжето. То се изопна и му одра дланите. Той изпсува. В следващия миг кабалитото се наклони настрани. Уканян пусна въжето, за да не загуби равновесие. Шамандурата червенееше на дълбокото. Въжето беше опънато право надолу като жила, теглейки носа на тръстиковата лодчица към дъното.

Какво, по дяволите, ставаше там?

Сигурно нещо се беше оплело в мрежата. Нещо голямо и тежко. Вероятно риба меч. Но тя беше по-бърза и щеше да отнесе кабалитото със себе си. Каквото и да беше попаднало в плетеницата, то дърпаше към дълбините.

Уканян трескаво опитваше да хване отново въжето. Нещо пак раздруса лодката, повлече го напред и той цопна във вълните. Дробовете му се напълниха с вода. Той изплува задъхвайки се и видя почти зиящото кабалито. Заострената предна част стърчеше нагоре. Уловените паламуди, които лежах на кърмата, се катурнаха обратно в морето. Докато гледаше потъващите риби, го обзеха ярост и горчивина. Не можеше да се гмурне подире им, защото трябваше да спасява лодката и себе си.

Сутрешният улов отиде по дяволите!

Греблото се носеше малко по-нататък, но Уканян не му обърна внимание. Щеше да си го вземе после. Той се хвърли с всички сили по дължината на носа и се опита да го натисне надолу. Но това го потопи напълно заедно с кабалитото, което потъваше безмилостно. Той лазеше трескаво към кърмата по хлъзгавата тръстика. Дясната му ръка опипваше вътрешността на багажното отделение и най-накрая намери това, което търсеше. Слава на Св. Петър! Ножът и водолазната му маска все още не бяха отнесени. Това бяха най-ценните му вещи, освен Calcal.

Той разреже въжето с един удар.

Кабалитото веднага се отстреля нагоре и завъртя тялото на Уканян около оста му. Небето се преобърна пред очите му, главата му пак се гмурна под водата и накрая той се просна върху тръстиковата лодка, която се люшкаташе спокойно, сякаш нищо не се беше случило.

Той се изправи стъписан. Шамандурата не се виждаше никъде. Погледът му затърси греблото из водната повърхност. То се носеше недалеч от него. Уканян загреба с ръце в неговата посока, докато най-сетне успя да го придърпа и да го сложи пред себе си. После се огледа наоколо.

Ето ги – светлите петна по кристално чистата вода.

Уканян изпсува дълго и високо. Той се беше приближил твърде много до подводните масиви и Calcal се беше оплела там. Нищо чудно, че го теглеше надолу. Какви идиотски фантазии му хрумнаха само! А мрежата беше там, където беше и шамандурата. Те бяха здраво завързани една за друга, така че, докато мрежата беше закачена за скалата, шамандурата не можеше да изплува.

Уканян премисляше.

Да, така беше. Но все пак се учуди от силата, която го дръпна под водата и едва не го погуби. Единственото възможно обяснение за това беше, че мрежата му може би се беше оплела в скалите, обаче съмнението остана.

Да загуби мрежата!

Не можеше да си го позволи.

С бързи загребвания Уканян насочи лодката си към мястото на инцидента. Взря се в дълбините и се опита да разпознае нещо в бистрата вода, но не видя нищо освен няколко светли петна. От мрежата и шамандурата нямаше и следа.

Това ли беше мястото?

Уканян беше истински моряк. Беше прекарал живота си на морето. Дори и без техника той знаеше, че това беше точното място. Тук трябваше да разреже въжето, за да не се разбие лодката му. Мрежата му беше някъде там долу.

Трябваше да си я вземе.

Мисълта за гмуркането го изпълни с безпокойство. Въпреки че беше отличен плувец, той не обичаше водата като повечето рибари. Почти нямаше рибар, който да обича морето. То ги призоваваше ден след ден и мнозина, които ловяха риба през целия

си живот, не можеха да живеят без него, но и с него не живееха особено добре. Морето изстискваше жизнените им сили. След всеки улов то запазваше по нещо за себе си и оставяше съсухрени и смълчани същества без надежди по пристанищните кръчми.

Но Уканян си имаше съкровище! Водолазната маска му беше подарък от един турист, който той беше взел на кабалилото си миналата година. Той извади маската, напљунчи я и я разтърка внимателно, за да не се запоти. После я изплакна във водата, допря я до лицето си и праметна каишката на врата си. Беше доста скъпа маска, поръбена с мек и еластичен латекс. Нямаше шнорхел, но и не беше нужно. Той можеше да задържа въздуха си достатъчно дълго, за да се гмурне надълбоко и да освободи мрежата си от скалите.

Уканян пресмяташе вероятността да бъде нападнат от акула. Обикновено по тези места не се срещаха опасни екземпляри. В редки случаи тук бяха забелязвани акули чук, мако и селдови акули, които плячкосваха рибарските мрежи, но те отиваха понавътре. Големите бели акули изобщо не се мяркаха около Перу. Освен това имаше разлика дали човек се гмурка в открити води или в непосредствена близост до скали и рифове, предлагащи известна сигурност. И без това мрежата му не беше разкъсана от акула, мислеше си Уканян.

Трябваше да бъде по-внимателен. Това беше всичко.

Той напълни дробовете си с въздух и скочи стремглаво във вълните, с главата напред и с ръце, прилепнали до тялото. Трябваше бързо да стигне на дълбокото, иначе поетият въздух щеше да го държи на повърхността като балон. От лодката водата изглеждаше мътна, но сега пред него се разкри приятна, ясна гледка към вулканичния риф, простиращ се на няколкостотин метра дължина. Слънчевата светлина шареше по скалите. Уканян не виждаше почти никакви риби, но те не го интересуваха сега. Погледът му претърсваше масива за мрежата. Не можеше да остане тук долу твърде дълго, ако не искаше тя да бъде от-

несена надалече. Ако до няколко секунди не откриеше нищо, трябваше да изплува и да пробва пак.

Ако се наложи, щеше да опита и десет пъти! Даже това да му костваше половината ден. Той просто не можеше да се върне без мрежата.

Тогава забеляза шамандурата.

Тя плаваше над една прорязана издатина на около десет-петнадесет метра дълбочина. Мрежата висеше точно под нея. Изглежда се беше закачила на няколко места. Мънички рибки плуваха около нишките, и когато Уканян се приближи, те се разпръснаха. Той се изправи във водата, зарита с крака и понечи да освободи своя Calcal. Ризата му се издуваше от течението.

Той загледа с недоумение разкъсаната мрежа. Не само скалите имаха пръст в тази работа.

Какво, по дяволите, беше вилняло тук? И къде беше то сега?

Разтревожен, Уканян започна да човърка мрежата. Сигурно щеше да я кърпи с дни. Малко по малко въздухът му привършваше. Вероятно нямаше да успее от първия път, но дори и разкъсан, един Calcal все още беше ценен.

Най-накрая се спря.

Нямаше смисъл. Трябваше да изплува, да провери дали кабалитото е още там и после пак да се гмурне.

Докато размишляваше, около него настъпи промяна. Първоначално той си помисли, че някакъв облак е закрил слънцето. Танцуващите сенки по скалите изчезнаха. Скалите и водораслите вече не хвърляха сянка.

Той се сепна.

Ръцете му, мрежата и всичко наоколо загуби цвят и избледня. Дори появата на облаци не можеше да обясни тази трансформация. За секунди небето над Уканян причерня.

Той пусна мрежата и погледна нагоре.

Докъдето му стигаше погледът точно под морската повърхност се струпваше пасаж от лъскави риби, дълги колкото човешка ръка. Уканян беше така слисан, че постепенно започна

да издиша. Мехурчета с въздух се издигнаха нагоре. Той се чудеше откъде се беше взел този огромен пасаж. Досега не беше виждал подобно нещо. Телата на рибите бяха почти неподвижни, само от време на време се помръдваше перка или някоя риба се стрелкаше напред. После пасажът вкупом внезапно промени позицията си с няколко градуса и рибите се прилепиха още поплътно една в друга.

Всъщност това беше нормалното поведение на един пасаж. И все пак, нещо не беше както трябва. Това, което го объркваше, не беше поведението на рибите, а по-скоро самите риби.

Те просто бяха прекалено много.

Уканян се завъртя около оста си. Надлъж и нашир се простираше огромно количество риба. Той вирна глава и измежду телата зърна очертанията на кабалитото си, открояващо се на бистрата и леко раздвижена повърхност. След това и тази гледка изчезна. Притъмня още повече и оставащият въздух в дробовете му запари.

Златни рибки, помисли си той, загубил ума и дума.

Този пасаж беше невероятен. Безкраен. Рибите ли бяха разкъсали мрежата? Това пасаж от златни рибки ли беше? Как е възможно?

Трябва да се махаш оттук, помисли си той.

Уканян се оттласна от скалите. Опитвайки се да запази спокойствие, той започна бавно и внимателно да се издига, като през това време продължаваше да издиша въздух. Той заплува срещу гъстото множество, делящо го от повърхността, от светлината и от лодката му. Междувременно пасажът беше престанал да мърда и се беше превърнал в една ококорена, равнодушна маса. Струваше му се, че тези морски обитатели се бяха пръкнали от нищото само заради него, все едно го причакваха.

Те искат да ме спрат, помисли си той. Искат да ми попречат да стигна до лодката си.

Той се вцепени от ужас. Сърцето му заби като лудо. Престана да мисли как да контролира скоростта си, забрави за раз-

късания Calcal и за шамандурата. Вече спря да се безпокои и за кабалитото си, и мислеше само за това как да пробие ужасната плътна маса над себе си и да се добере до повърхността, обратно към светлината, към неговия елемент, на сигурно.

Някои от рибите се дръпнаха настрани.

От средата на пасажа нещо започна да се гърчи към Уканян.

След известно време вятърът се усили.

Все още нямаше и следа от облаче по небето. Денят беше все така хубав. Морското вълнение се увеличи едва забележимо, без да представлява заплаха за един човек на малка лодчица.

Обаче никъде не се виждаше човек. Навред нямаше жива душа. Само кабалитото, едно от последните по рода си, се носеше бавно в открития океан.